

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060102

DOM
2014-02-11
Stockholm

Mål nr
P 7040-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-06-26 i mål nr P 1348-13, se bilaga

KLAGANDE

Hyresgästföreningen Toftaåsen

MOTPARTER

1. Din Biltvätt Sverige AB

Ombud: C S och E S

2. Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av biltvätt på fastigheten X i Göteborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Byggnadsnämndens i Göteborg kommun beslut den 31 mars 2011 i ärende nummer BN 2011-000908 och avslår Din Biltvätt Sverige AB:s ansökan om bygglov.

Dok.Id 1120614

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Hyresgästföreningen Toftaåsen (hyresgästföreningen) har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva bygglov. Föreningen har i andra hand yrkat att en bullerutredning ska utföras innan beslut fattas.

Din Biltvätt i Sverige AB (Din Biltvätt) och **Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun** (nämnden) har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Hyresgästföreningen har till stöd för sitt överklagande anfört bl.a. följande. Det buller som biltvättsanläggningen kommer att medföra innebär en olägenhet för de boende i föreningen. För att kunna bygga anläggningen måste dessutom befintligt bullerskydd, som i dagsläget skyddar de boende i föreningen från trafikbuller, tas bort. Eftersom det inte finns plats för ett bullerskydd mellan biltvättsanläggningen och deras bostadsområde är det inte lämpligt att placera biltvätten på aktuellt område. Det finns möjlighet att placera anläggningen på andra sidan Näsetvägen. Trafiksituationen kommer vidare att påverkas av att det kommer att stå bilar i kö och på tomgång i området. Detta kommer att öka avgaserna, vilket innebär en olägenhet för de boende i föreningen. Biltvättsanläggningen överensstämmer inte heller med detaljplanens bestämmelse om att det inom området endast får uppföras kiosker och dylika mindre byggnader i den utsträckning byggnadsnämnden prövar detta lämpligt.

Din Biltvätt har anfört bl.a. följande. Att trafikbullret från Västerleden utgör en olägenhet för boende i området är givetvis ett problem som de boende, med stöd av kommunen eller berörda myndigheter, bör försöka åtgärda. Det är emellertid inte den planerade biltvättsanläggningen som utgör problemet utan den ökade trafiken på Västerleden i kombination med eventuellt bristfälligt befintligt bullerskydd. Endast en liten del av det befintliga bullerskyddet kommer att tas bort. För att undvika eventuell påverkan av trafikbuller från Västerleden kommer bullerskyddet istället att kompletteras västerut, direkt ovanför biltvättsanläggningen. Trafikbullret från Västerleden kommer därmed inte att öka. För att minska eventuellt buller från den

planerade verksamheten har anläggningen placerats med sin stängda kortsida mot bostadsområdet. Buller från den planerade verksamheten är inte av den omfattningen att det utgör någon betydande olägenhet för omgivningen. Anläggningen som sådan bedöms dessutom dämpa trafikbullret från Näsetvägen eftersom anläggningen kommer att ligga mellan vägen och bostadsområdet. Om det skulle anses finnas behov av bullerplank finns det utrymme och byggtekniska möjligheter att placera ett plank mellan biltvättsanläggningen och bostadsområdet. Alternativa placeringar för anläggningen inom området saknas och den sökta åtgärden är planenlig och stämmer överens med planens syfte.

Nämnden har vidhållit att biltvättsanläggningen är förenlig med gällande detaljplan.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Ärendet har inletts före den 2 maj 2011 och den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ska tillämpas vid prövningen av målet.

Av 8 kap. 11 § första stycket ÄPBL följer att ansökningar om bygglov för åtgärder inom områden med detaljplan ska bifallas bl.a. om åtgärden inte strider mot detaljplanen eller den fastighetsplan som gäller för området. Åtgärden ska även uppfylla vissa krav i 3 kap. samma lag. Av paragrafens sjätte stycke följer att bygglov får lämnas till åtgärder som innebär mindre avvikelser från detaljplanen eller fastighetsplanen, om avvikelserna är förenliga med syftet med planen.

I förarbetena till ÄPBL anges bl.a. att det inte är möjligt att bevilja bygglov för en mindre avvikelse om någon vill använda marken för ett i planen inte avsett ändamål (prop. 1985/86:1 s. 714). I rättsfallet RÅ 2002 ref. 63 godtogs i enlighet med vad som anförts i senare förarbete (prop. 1989/90:37 s. 51 ff) att bestämmelsen om mindre avvikelser kan tillämpas även när avvikelsen består i att marken ska användas för ett i planen icke avsett ändamål, om den lovsökta åtgärden avser ett allmännyttigt ändamål.

Den aktuella fastigheten ligger inom ett område som omfattas av en stadsplan från år 1965. Planen gäller enligt 17 kap. 4 § ÄPBL som detaljplan. Den ansökta

biltvättsanläggningen avses att placeras på mark som enligt detaljplanen endast får användas för trafikändamål. Enligt planen får endast uppföras kiosker och dylika mindre byggnader i den utsträckning byggnadsnämnden prövar detta lämpligt. Användningsbestämmelsen ger uttryck för att området är avsett endast för trafik och åtgärder som har ett omedelbart samband med det ändamålet, t.ex. en väg eller stängsel längs med vägen. Uppförande av en biltvättsanläggning kan inte anses vara en åtgärd som ryms inom användningsbestämmelsen trafikändamål. Biltvättsanläggningen kan heller inte anses vara en kiosk eller en dylik mindre byggnad. Den sökta åtgärden avviker därmed från gällande detaljplan.

Eftersom användning av marken för en biltvättsanläggning inte är förenligt med planens syfte och en biltvätt inte kan anses ha ett allmännyttigt ändamål kan åtgärden inte medges som en mindre avvikelse. Nämndens beslut om bygglov för biltvätten ska därför upphävas och ansökan om bygglov avslås.

Vid denna utgång prövar Mark- och miljööverdomstolen inte om åtgärden uppfyller kraven i 3 kap. ÄPBL eller om en bullerutredning bör utföras.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Ulla Bergendal, tekniska rådet Maria Lotz, hovrättsrådet Malin Wik samt adjungerade ledamoten Karin Sparrman, referent.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Anna Lindvall.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-06-26
meddelad i
Vänernsbor

Mål nr P 1348-13

KLAGANDE

Hyresgästföreningen Toftaåsen

MOTPARTER

1. Din Biltvätt Sverige AB

Ombud:

C S och A E S

2. Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut, 2013-03-15, i ärende nr 403-4091-2013E, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av biltvätt på fastigheten X i Göteborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 231999

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsbor	Hamngatan 6	0521-27 02 00	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00
		E-post: mmd.vanersborg@dom.se		

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun (nämnden) beslutade genom delegationsbeslut den 31 mars 2011 att bevilja bygglov för uppförande av en biltvätt på fastigheten X. Beslutet överklagades av bl.a. Hyresgästföreningen Toftaåsen (föreningen). Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslutade den 5 mars 2012 att avvisa överklagandet då föreningen inte ansågs ha rätt att överklaga beslutet. Beslutet överklagades. Mark- och miljödomstolen i Vänersborg beslutade den 5 februari 2013 att upphäva länsstyrelsens avvisningsbeslut och återförvisade målet för prövning i sak.

Länsstyrelsen beslutade den 15 mars 2013 att avslå överklagandet, se bilaga 1. Som skäl angavs bl.a. följande. Det område där biltvätten ska uppföras omfattas av detaljplan (stadsplan) fastställd 1966. Enligt planbestämmelserna får aktuellt område användas endast för trafikändamål. Inom området får endast uppföras kiosker och dylika mindre byggnader i den utsträckning nämnden prövar detta lämpligt. Länsstyrelsen anser att en biltvätt är förenlig med detaljplanens bestämmelser och anser också att den byggnad som kommer att uppföras uppfyller de förutsättningar som anges i detaljplanen. De olägenheter som kan uppstå för de närboende är inte av så kvalificerat slag att byggnationen strider mot 3 kap. 2 § plan- och bygglagen (1987:10).

YRKANDEN M.M.

Hyresgästföreningen Toftaåsen har överklagat länsstyrelsens beslut och har yrkat att bygglov inte ska beviljas. Som skäl har föreningen angivit bl.a. följande. Det är olämpligt att placera en så stor, störande och nattöppen verksamhet så nära ett bostadsområde, särskilt som området är byggt och anpassat för funktionshindre. Troligen har ingen prövning av lämplighet skett utifrån dessa aspekter. När den gamla stadsplanen antogs fanns inte några bostäder på Toftaåsgatan. Området var planerat för affärsändamål och den uppgiften står fortfarande kvar i den gamla planen som man använt sig av i ärendet. Vårt bostadsområde byggdes 1969. Att kartan/detaljplanen inte överensstämmer med verkligheten måste rimligtvis komma med i bedömningen av lämpligheten att förlägga en störande verksamhet på den aktuella fastigheten. Om Toftaåsgatan vore ett affärsområde kunde vi förstå att en

biltvätt ”överensstämmer med detaljplanens bestämmelser”. Vi ifrågasätter om det verkligen kan vara juridiskt korrekt av nämnden att pröva ett ärende utifrån en felaktig stadsplan och ignorera ett över 40 år gammalt bygglov för bostäderna på Toftåsgatan. På den aktuella fastigheten ligger redan en bullervall som är till för att skydda bostadsområdet från buller och avgaser från bl.a. Västerleden. Föreningen anser att bullervallen måste betraktas som en sådan byggnation som ”överensstämmer med detaljplanens bestämmelser”. Således är den aktuella platsen för den tilltänkta biltväkten redan upptagen. Om man hade prövat lämpligheten av att lägga en biltvätt på denna plats borde man tagit hänsyn till att det finns en bättre plats i närområdet som skulle passa bättre, nämligen platsen intill bensinstationen på Topasgatan. Där finns inga bostäder i närheten som kan bli störda. Vatten och avlopp är redan framdraget till bensinstationen. Att lägga två serviceinrättningar för bilister bredvid varandra kan vara positivt för båda parter.

DOMSKÄL

Tillämplig lagstiftning framgår av länsstyrelsens beslut, se bilaga 1.

Mark- och miljödomstolen har gått igenom utredningen i målet och instämmer i länsstyrelsens bedömning. Vad föreningen har anfört inför mark- och miljödomstolen bl.a. att hänsyn måste tas till den nu aktuella markanvändningen och inte till den markanvändning som framgår av detaljplanen, föranleder inte domstolen att göra en annan bedömning. Det har heller inte i övrigt framkommit några skäl att ändra länsstyrelsens beslut. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 17 juli 2013.

Peter Ardö

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Sara Nordström.